

XVIII. ÉVFOLYAM

2018. JÚNIUS

ÁRA: 200 FT

AGY·A·LAP

A SZEKSZÁRDI GARAY JÁNOS GIMNÁZIUM DIÁKJAINAK LAPJA

Január, február, itt a nyár!
Síelés a Balatonnál
Berlin nyitott város
A határon túl, Kárpátalján

Magyarország egy cserediák szemével
Kemény Zsófi regénye
Außer Kontrolle
Korsós Gergő verse

Január, február, itt a nyár!

A nyár gyönyörű, forró évszak, ilyenkor zöldbe öltözik a világ, mindenütt virágok, és viharok frissítik fel a levegőt. Számunkra, diákok számára ez a szabadság évszaka, a végtelen lehetőségek tárháza: kirándulás, kikapcsolódás, esetleg munka és szórakozás. A nap tüzesebben süt, mint bármikor máskor az évben, korábban kel és később távozik, mintha ő is csak a szabad idejét élvezné. Amikor kilépek az ajtón, meleg és friss levegő köszönt, belélegzem, és átjár a nyugalom és béke kellemes érzése. A város kiülőit emberek özönlik el, minden megtelik élettel.

Ez a nyár sokaknak különleges, hiszen végleg elbúcsúztak tőlünk és szeretett tanárainktól, majd jövőre egészen máshol folytatják útjukat, tőlük mi is nehéz szívvel váltunk el. A barátaimmal együtt mi is izgatottak vagyunk – ez az egy nyár, ez a különleges nyár választ el minket utolsó évüinktől, de talán ezért is várjuk annyira.

A tüzes évszakot mindenki másképp éli át: van, aki a hűvös szobából tekint ki inkább, az ablakon keresztül, vannak, akik az egész nyáron a strandon időznek, aztán vannak az örökmozgó kirándulók és felfedezők, akik a sport főszezonjára készülnek már egész évben, és még sorolhatnám, mennyi lehetőséget kínál nekünk a nyár.

Nincs jobb a tavasszal virágzó fák azóta beérett gyümölcsseinél, amit egyenesen a fáról lehet szedni. Ez az évszak az, amelyet a legjobban szeretek, mert ilyenkor megváltozik a táj minden apró részlete. Elképesztő látvány, de a melegtől mégis gyorsan behűzdom valami árnyékos helyre; veszélyes néha ez a forróság. Este, amikor a nap nagy nehezen eltűnik, s az utcai lámpák világítanak, s a levegő kicsikét lehűlni látszik, akkor jó sétálni, szórakozni, élvezni a hangulatot, vagy csodálni a fényeket és a csillagokat.

Az iskolában már mindenki zsongva várja a nyarat, mindenki tervezi a programokat, egy percet sem szeretnénk hagyni kárba veszni. Az udvart és a pályát ellepik szünetekben a levegőre vágyó fiatalok, de ezt még megtöri a csengő szava. Ebben a melegben nincs kellemesebb a közösen elfogyasztott fagyiknál és hideg italoknál. Talán a nyár nem olyan gazdag ünnepekben, mint a tél, mégis sokkal ki tudjuk használni a lehetőségeinket. Én ezért szeretem a nyarat.

Simon Anett

AGY·A·LAP

A Szekszárdi Garay János Gimnázium
diákjainak lapja

XVIII. évfolyam • 2018. június
Segítő tanár: Mészáros Ferenc

Az aktuális szám munkatársai:

Döme Zsófia, Máté István, Doris Krol,
Majsai-Németh Zsófia, Palkó Teréz,
Simon Anett, Korsós Gergő

Fotók: Ill Ninetta, Máté István, Mészáros Ferenc, Doris Krol

TÉLI UTAZÁSOK

Csongor és Tünde

Pap Kinga tanárnő szervezett nekünk egy színházi látogatást Vörösmarty Mihály Csongor és Tünde darabjára, Vidnyánszky Attila rendezésével a Nemzeti Színházban.

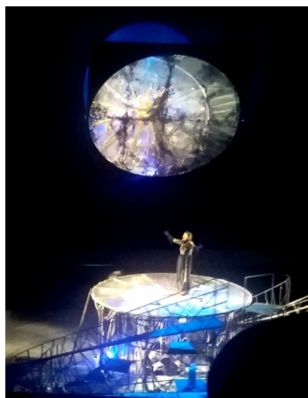
Eredetileg izgatottan álltunk neki az útnak, az iskola hátsó kapujánál vártunk a buszra délelőtt 11 óra körül. A kissé csípős hideg ellenére a nap annyira sütött, hogy alig tudtuk kinyitni a szemünket, ám kellemes meleget adott. A csapat elég vegyes volt, ugyanis nemcsak az osztályom (10. A) volt ott, hanem a 10. C-ből és a 10. B-ből, és még a 11. D-ből is voltak diákok. A felügyelőtanárok a családjukat is elhozták, akik szintén várták a délutáni előadást. Tizenöt-húsz percnyi várakozás után lassacskán megérkezett a busz egy, majd felszálltunk, és indulhattunk Budapestre. Mikor beértünk a Buda felőli oldalról, megálltunk egy kis időre a Savoya parknál. Felfrissültünk, ettünk, ittunk, visszamentünk a buszhoz, s tovább utaztunk a színház felé. Megértünk a Rákóczi hídra, ahonnan csupán percek kellettek, hogy meglássuk az épületet.

Nem is kell leírni, amikor felpillantottam az épületre, amely mögött a Duna vize csillogott, elakadt a lélegzetem. Gyönyörűnek bizonyult, gyönyörűbbnek, mint gondoltam. Megtaláltuk a bejáratot, s hangoskodva beléptünk, ahol még szebb kép tárult elénk. Látszott, hogy fel lett újítva, ugyanis minden vadi újnak hatott. A falak maku-

látlanok voltak, egyetlen omladozó vagy repedt részt sem lehetett látni. A földön végig padlószőnyeg volt leterítve, amin az ember kényelmesen lépkedhetett, a lépcsőket régi stílusú oszlopok díszítették.

Ahogy leadtuk a kabátokat, bejelentették, hogy az előadás 5 perc múlva kezdődik. Meglepett társaságunk elkezdett nézelődni, merre is kéne menni. Végül megtaláltuk a megfelelő lépcsőt, s a legfelső emeletre vettük az irányt. Helyünk a karzaton volt balközépen. A társaság néhány helyen lemaradt, hogy fényképezkedhessen, s elfoglalta a helyét, és türelmesen várákozott, hogy kezdődjön az előadás.

A terem ugyanolyan szép volt, mint a színház többi része, középen egy akkora csillár volt, hogyha leszakadt volna, azt hiszem, nem lett volna köszönet benne. Miután megnéztem magamnak a helyet, a világítás kialudt, a függöny elhúzódott, és egy öreg nénit pillanthattunk meg kikötve, egy fiúval az oldalán. Mint kiderült a boszorkány, Mirigy és a főszereplő, Csongor volt. Türelmesen néztük az előadást, ahogy szépen ment a darab; csupán egy bökkenő volt, hogy nehezen értettem a történetet. Mikor a szereplők beszéltek, sokszor nem is értettem, mit mondtak, amikor csináltak valamit, nagyrészt nem értettem, miért csinálják. A színpad szép volt, de sokszor itt is voltak olyan dolgok, amiket nem lehetett érteni; „miért vetítik ki azt a képet” vagy „miért lógatták le azt a nagy valamit”. Ha legalább a színészek jók lettek volna. Fehér Tibor alakítása Csongorként csodálatos volt, nagyon ügyesen játszotta szerepét, ám ez nem mondható el Ács Eszterről, aki Tündét alakította. Hangja egy idő után idegesítő lett, szinte mindent ugyanúgy mondott, kiabálva. A Mirigy karakterét játszó Nagy Mari pedig átlagos volt. A mellékszereplők közül volt, aki nagyon jól teljesített, és volt, aki elég gyengén. Itt ki lehet emelni Blaskó Pétert, aki a Tudóst játszotta. Színészi képessége kiemelkedett.

A visszaútról elmondhatjuk, hogy jól telt. Először megálltunk a KFC-nél, s miután elindultunk, hatalmas hangzavar közepette hazafelé vettük az irányt. Kint zuhogott az eső, amitől csak kellemesebb volt a buszban lenni. Egyfajta álmosság jött rá az emberre tőle, amit könnyen el is törölt a hátulról jövő zaj. Röviden szólva egy szemhunynyi sem lehetett aludni, szóval beszélgetéssel töltöttük a 2 órás utat, és épségben érkeztünk haza.

A Csongor és Tündét látva két dologra jöttem rá. Az egyik az volt, hogy igazából elég kemény munka lehet összeállítani egy érthető és normális darabot. A másik pedig az, hogy én mennyire szeretem a musicaleket.

Döme Zsófia

SÍELÉS A BALATONNÁL

Egynapos sítúránk története

Február 20-a délutánja valamiért úgy alakult, hogy az osztály férfi tagjai mindannyian Jean, azaz az autóm szolgálatát igénybe véve szerettek volna kijutni a pályaudvarra, elérni a hazafelé tartó buszukat. Ha már a spontaneitás szülte ezt az igencsak szűkös szituációt, hát igyekeztünk poénokkal és hülyéskedéssel ellensúlyozni a nem éppen öt felnőttre méretezett Megane hátrányait. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy ezen a napon nagyon hideg volt, talán emiatt is alakult úgy, hogy egy autóban ülve vártuk a buszjáratok érkezését.

Beszélgetés közben hozta szóba valaki, hogy milyen jó is volna ilyen hidegben iskola helyett a sípályákon suhanni, de legalábbis a tanulás helyett bármi más csinálni, kihasználva a (csupán időleges) nagy havat. Az ötletből egykettőre elhatározás született, és néhány perc múlva azon kaptuk magunkat, hogy már le is foglaltuk a szállásunkat nem messze a Veszprém mellett elhelyezkedő legnagyobb és legkorszerűbb magyar sítereptől, az eplényi Síarénától.

Az utat hirtelen és gyorsan kellett megszerveznünk, hiszen mindössze két nap állt rendelkezésünkre, hogy minden szükséges dolgot elintézzünk. Szerencsére a naptáraink úgy hozták, hogy mindannyiunk számára szabad nappá válhatott a péntek, így lehetőségünk volt egy hétköznapi alkalommal síelni menni (ami érthetően sokkal barátságosabb időpont-

nak tűnt, ha már nagy hó van, mint hatalmas tumultust sejtető hétvége). Mivel a csapatból csupán két embernek volt fogalma a síelés mikéntjéről, ezért a felszerelés megszerzését közösen intéztük el Nagy Zozó síkölcsönzőjéből.

Indulásunk napján, csütörtök délután mindannyian izgatottan, jókedvűen szálltunk autóba, akkor még nem is sejtve, micsoda kaland vár ránk. Nem sokkal

indulásunk után beütött a baj; az autóm, mellyel útnak indultunk, nem érezte magát elég erősnek a feladathoz, így finoman jelezte, hogy jobb volna, ha visszafordulnánk. Így hát még vidáman, de kissé csalódottan, visszafordultunk, és telefonok hadát megeresztve próbáltunk kiutat találni szorult helyzetünkől. Már-már látszott a megoldás, mikor újabb falba ütköztünk: a végül a nagy nehezen megszerzett másik autóval nem tudtuk megoldani a tetőbox szállítását. Újabb heves telefonálgatás vette kezdetét, ám sajnos nem sok eredménnyel. Lassan kezdte feladni a csapat a reményt, hisz ekkorra már a tervezett elinduláshoz képest négy órás csúszásban voltunk.

Szerencsénkre végül sikerült keresztrudakat szerezni a tetőre, melyek segítségével már nem okozott gondot a tetőbox rögzítése és szállítása sem. Így hát eszeveszett ingázás következett Szekszárd és Bogyiszló között, mialatt összeszedtük a legkülönbözőbb helyekről az új autót, az útközben lerakott tetőboxot, a táskáinkat, valamint a keresztrudakat.

Végül sikerrel elindultunk a városból, este kilenckor, immáron hatórás csúszásban az eredeti tervhez képest. De a megkezdések sora még messze nem ért véget. Jó két órája úton voltunk már, mikor egy dühös telefont kaptam a szállásunkról, és alapvető erkölcsi szabályokra hivatkozva megtagadták a szállás biztosítását számunkra. Sajnos nem értettük meg szorult helyzetünket, és időeltolódásunk okát sem; rendkívül lekezelő stílusuk bennünk is visszatetszést keltett. Így

hát a berhidai Csilla apartmanház helyett új szállás után kellett néznünk, hisz haza már azért sem mehettünk; újabb telefonálások után végül ismét a szallas.hu weboldalt hívtuk segítségül. Új helyünk, melyet végül Balatonfüreden leltünk meg, kedvező ára miatt került kiválasztásra, a felettébb kései foglalást intéző telefonos kolléga segítőkészsége és jófejsége pedig csak hab volt a tortán.

Hatalmas volt a döbbenetünk, mikor a kikötőben, Füred legmenőbb szállodasorán parancsolt megálljt a GPS rendszerünk. Foglalásunk egy négycsillagos, mélygarázsos szállodába szólt. A közvetlenül a Balaton vizére nyíló erkéllyel ellátott szoba nagyon gyorsan elnyerte mindannyiunk tetszését.

Következő nap reggelén egy Veszprém-ben bekapott gyors reggelit követően azonnal Eplény felé vettük az irányt: már mindannyian csúszni szerettünk volna. Megérkezésünket követően gyorsan felöltöztünk, és a síbérletek megvétele után a pálya felé vettük az irányt. Sajnos itt kiderült, ki mennyire gondolta komolyan a síelést, ugyanis volt, aki az első néhány esés után feladta a próbálkozást. Volt olyan is, aki azért nem hagyta annyiban a dolgot, beiratkozott egy tanfolyamra, ahol megtanították neki az alapszabályokat. Hárman pedig (négy léccel és egy boarddal) nekivágtunk a hegységnek.

A délelőtti folyamán mindenki a saját tempójában síelt és csúszott, élveztük a hó adta szabadság mámorító érzését. Besíeltük a pályák mindegyikét, és fantasztikusan éreztük magunkat: sok hó

társult kevés emberrel, igazi élmény volt a délelőtt. Jól érezhető volt mindenhol a falu és a vállalkozás szándéka a sítérrepen, hisz világosan látszott, hogy a fejlett hógyártó ágyúk és korszerű ratrack gépek mind a minőségi és élvezetes ki-kapcsolódás ügyét szolgálják.

Ebédre beültünk Holle Anyó éttermébe, ahol azért már lehetett érezni a központ méretének korlátait. Mindazonáltal viszonylag rövid várakozás után sikerült nekünk is sorra kerülni, és a síeléskor elengedhetetlen gőzgombóccal is jóllaknunk.

A délután folyamán már mind a négyen, akik csúszni vágytunk, együtt síeltünk, sokkal inkább az egymásra való figyelés és adott esetben a hatalmas röhögések álltak középpontban, mint a hangtalan suhanás. Jó volt látni, hogy a korábban teljesen kezdők is milyen jól

megtanultak csúszni ez alatt az egy nap alatt is. A rengeteg kép és videó mellett jó adag élmény is megmaradt a teljes nap történéseiről, ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy erős az elhatározás a csapat tagjaiban, hogy jövőre egy több napos, felvidéki vagy osztrák túrára menjünk el (természetesen csak abban az esetben, ha ehhez minden feltétel adott lesz).

A sportolást végül négy óra körül fejeztük be, és mindannyian szomorúan csatoltuk le a léceinket, mert tudtuk, hogy most újabb egy évig biztosan nem lesz részünk hasonló élményben. Nyugodt, gyors utunk volt hazafelé, megérkezésükkor mindenki visszavágyva, de vidáman szállt ki az autóból.

Nem ez volt az utolsó síelésünk.

Máté István

TAVASZI UTAZÁSOK

Berlin nyitott város

A cím egy filmcímre asszociál, és akkor ugrott be, amikor a Schönefeldi repülőtérrel a szállásunkra mentünk az S-Bahnnal, és az egyik megállóhelyen megpillantottam egy óriásplakátot ezzel a felirattal: Berlin: offene Stadt.

Különös élmény volt 35 év után újra Berlinbe látogatni: nincs már Kelet-Berlin és Nyugat-Berlin, a műemlékek is megújultak, a Reichstag épületében nem

jelentette, hanem a szállás, egy alsó középkategóriás panzió Charlottenburg orosz negyedében.

És máris a címben foglalt témánál vagyunk: Berlin minden nemzet számára nyitott. A húsvéti ünnepek alatt természetesen vettük, hogy csupa idegennel találkozunk, hiszen a németek otthon ünneplik a húsvétot, vagy elutaznak – gondoltuk. Akin hátizsák volt, az turista, akin nem, az

valószínűleg berlini, de azért a külsején lehet látni, hogy ázsiai, a beszédén pedig hallani, hogy olasz, spanyol, francia, esetleg lengyel. Nagyjából ilyen sorrendben képviseltették magukat a különböző nációk – német talán ha tíz százalék volt, magyar rajtunk kívül senki.

Feltételeztük, hogy majd kedden, az ünnepek utáni első munkanapon több emberrel találkozunk, több lesz a német. A Pergamon Múzeum előtt sorban állva hallottuk, hogy a mögöttünk várakozó törökök németül beszélnek, és a munkába menő, munkából jövő emberek jelentős része egymással idegen nyelven beszél. Sőt némelyik turistacélnál németül kérdez-

*A Reichstag épülete
oldalnézetből*

történelmi kiállítás van, hanem a német parlament, a Bundestag ülészik.

A látogatás célja elsősorban kulturális turizmus volt, és egy jó lehetőséget használtam ki, hogy a vonatjegynél is olcsóbban sikerült repülőjegyet szerezni. Így a költségek nagyobb részét nem az utazás

tem valamit, és angolul válaszoltak. A metrón is két nyelven olvassák be az utazási információkat. Akkor ért nagy meglepetés, amikor meghallottam, hogy a panzióban a személyzet kitűnően és udvariasan beszél németül, de egymás között oroszul társalognak. Aztán a barátom is arról számolt be, hogy az ő szállásán is orosz a személyzet. És a közelben

lévő nagy élelmiszerbolt neve Россия, és a panzióban az ingyenes kiadványok között volt egy Время című is, ami a terület orosz nyelvű kereskedelmi hetilapja. Annyi baj legyen, gondoltam, és azután az orosz kinézetűeknek добрый день-nyel, a fiatalabbaknak привет-tel köszöntem.

A négy nap alatt mindent megnéztünk, amit csak tudtunk, modernet és régit. Az Unter den Lindenre alig lehetett ráismerni, annyira fel volt túrva a metróépítés miatt. A Brandenburgi kapu sokkal kisebbnek tűnt, mint 35 éve, mert nem volt mögötte a fal, ami kiemelte a környezetéből. Aprópó, a híres Berlini falat is megtekintettük, legalábbis azokat a részeket belőle, amelyeket egy emlék-

hely létrehozása céljából hagytak meg a város Prenzlauer Berg nevű kerületében.

Itt lakott egy német ismerősöm, aki az Oderberger Strassén volt lakásfoglaló, amelyik utca egyik fele Kelet-Berlinben, a másik fele Nyugat-Berlinben volt, sőt volt az utcában egy kettévágott ház is, amelyben természetesen nem lakott senki.

Ő vitt el egyik berlini látogatásom során

A Marienkirche a közelében található Tv-torony

egy punkkoncertre a Marienkirchébe. Igen, a templomban volt a koncert, mert ott nem tilthatták be a hatóságok, legfeljebb nyüzsögtek az állambiztonságiak.

Könnyen ki lehetett őket szűrni, mert az ember nem öltönyben szokott punkkoncertre járni. Ezt a templomot is megnéztük később a barátaimmal, alig akartam ráismerni: azóta fehérre meszelték az oszlopokat, akkor a padok el voltak pakolva, és a fejünk felett pokrócok voltak kifeszítve, hogy ne visszhangozzon.

Furcsa, néha borzongató volt, mint egy időutazás. Berlin nyitott város, térben és időben is. Itt kicsiben megtalálható az egész világ, és vissza tudunk menni a múltba, de ha megnézzük este a Sony Centert, akkor a jövőbe is.

Mészáros Ferenc

A határon túl, Kárpátalján

Első ízben megijedtem, mikor kiderült, hogy idén a Határtalanul pályázat keretében Kárpátaljára fogunk utazni. A magam részéről kétség sem volt afelől, hogy teljes mellszélességgel beálljak az ügy mögé, de az ukrainai háborús helyzet sokakat visszariasztani látszott még úgy is, hogy egy ilyen, a háborútól messze eső régióba utazhattunk. Hazaérkezésünk után már biztosan állíthatom: felbecsülhetetlen élményekkel gazdagodhattunk.

A hétfői elindulást követően hosszadalmas, fárasztó út vette kezdetét, melynek során alvással, beszélgetéssel, zenehallgatással próbáltuk elűtni az időt. Bár kényelmes, tágas busszal utazhattunk, mégis mindenkit nagyon elfárasztott az út. Érkezésünkkor rögtön Beregszászra, a térség egyik központi településére mentünk, ahol már várt minket a nagyberegi líceum egyik tanára, Gálfi Dezső. Rövid idegenvezetése során bejártuk a város fontos helyeit, minden megállónkat egy rövid, de informatív előadás tette érdekessé. Maga a város – talán csak nekem – érdekes módon Szerbia és annak ma-

gyarlakta településeinek hangulatát közvetítette. Az első percekben egészen olyan érzésem volt, mintha a Délvidéken járnék. A cirill betűs utcanévtáblák és a kerregő Ladák ugyanakkor visszarántottak a valóságba. Rögtön szemet szűrte ugyanis, hogy milyen kaotikus, ellentmondásos a város összképe. Különös és nem kevésbé szomorú volt látni a düledező, romos, egykor gyönyörű Monarchia-kori házakat, melyek fölött mindig ott tornyosultak – az egyébként már szintén nem túl jó állapotban lévő – szocreál stílusú „műremekek”. Valahogy az egész városban keveredett a 19. századi pompa és fennkölttség a 20. század egyszerű, durva stílusalanságával és célzatosságával. Mindehhez még hozzáadódott a 21. századnak megfelelő életvitel és a hétköznapi rohanás, így ezek elegye egy teljesen groteszk, ellentmondásos képet szült az egyszeri szemlélődőben.

Mégis volt az egészben valami megfoghatatlan, valami vonzó. Bár a fent leírtak a kárpátaljai régió talán összes nagyobb városára jellemzőek voltak,

valahogy úgy tűnt, az ott élő embereknek ez legalább annyira – még ha kényszerűen is, de – elfogadott, mint maga az élet-színvonal. Bárhol jártunk ugyanis, bármely várba tértünk is be, mindenhol érezni lehetett, hogy a helyiek bizony nem hagyják elveszni az értékeiket, bármilyen nehéz is megtartani őket. Loboghatott ukrán zászló Munkács várában, Ungváron vagy a Szineviri-tónál, a régi feliratok mind magyarul voltak kiírva, és nem tűntek el: a rozsdás ágyúcsövön, a várak falán, a téglákba égetve. Volt ennek valami megigéző, valami magával ragadó, elgondolkodtató ereje, de nem úgy, mint Erdélyben, és nem is úgy, mint Felvidéken vagy Vajdaságban. Ahogy jártunk-keltünk, s ellátogattunk Kárpátalja legeldugottabb vidékeire is, folyamatosan szembesülnünk kellett azzal, mennyire más itt minden, mint otthon. Az utak, a házak, az autók... Olyan volt, mintha évtizedeket mentünk volna vissza az időben. Sokszor döbbenetes volt látni, hogy manapság, amikor minden egy kattintásra, egy érintésre van tőlünk, amikor minden elérhető egy gombnyomásra, és minden információ készen tárul elénk, mindez mennyire nem törvényszerű ebben a világban.

Utazásaink során számtalan kis múzeumba, várba, nevezetes helyre, kis mellszobrocskához vagy emlékműhöz látogattunk el. Így utólag talán nem is emlékeznék mindre, de egy dolog az összesben közös volt: a rend. Mindenről messziről lerítt, hogy gondozzák, óvják, vigyázzák a természet, és más, „érte-

lemmel nem bíró tényezők” romboló hatásaitól.

Elmerengtem a Vereckei-hágónál, ugyanis sokat hallottam korábban arról, hogy nemegyszer megrongálták az emlékművet a fent nevezett tényezők közül is. Ezt elfogadni és tudomásul venni azért is volt borzasztóan nehéz, mert azon túl, hogy ilyenkor belegondolok abba, vajon mi vezérelheti azt, aki ilyen szívszorítóan gyönyörű helyen is csak ilyen destruktív cselekedetre képes, elidőzik azon is, mi volna vajon, ha a történelem egyszer elégtételt venne saját igazságtalanságán.

A szolyvai emlékhely

Külön említést érdemel testvériskolánk, a Nagyberegi Református Líceum, ahol kárpátaljai vendégeskedésünk alatt megszálltunk. Rögtön első napon Kovács András igazgató úr köszöntött bennünket: már akkor is kedves, szimpatikus emberként ismerhettük meg őt, mielőtt szólt volna pár szót az iskola aránylag rövid, ámde annál eseménydúsabb történelméről. Jó volt hallani a melegséget és boldogságot a hangjában, melyet megérkezésünk okozott számára. Meg is jegyezte, örül, hogy itt lehetünk, mert korábban volt osztály, aki nem merte

vállalni az utazást a háborús konfliktusok miatt.

Az iskola kollégiumi részében voltunk elszállásolva, szerencsére diákok között. Ez olykor-olykor szült vicces szituációkat, és összességében is elmondható, hogy humoros, szimpatikus, olykor egészen meghökkentő embereket ismerhettünk meg a líceum tanulóiban, jó volt kapcsolatot teremteni a korunkbeli generációval is. Az épület egyébként egy színvonalas, itthoni szemmel is teljesen elfogadható objektum, méltán lehet büszke rá a református középiskola.

A Garay gimnázium csoportja a munkácsi várban

Az intézmény református szellemiségű, így az iskola életének meghatározó pontja volt a hitélet megfelelő megélése is. Két osztálytársammal és tanáraikkal részt vettünk az iskola csütörtöki istentiszteletén is. Katolikus létemre mindig elcsodálkozom, hogy milyen másképpen tanít bizonyos dolgokat ez a vallás, s ennek a szertartásnak a végighallgatása is csak megerősített ebben. Életszerű, kor-

társ példákkel alátámasztott érvelést hallhattunk, mely megfelelt a kor emberének gondolkozásmódjának; ez a szemlélet engem mindig lenyűgözött a protestáns egyházak tanításában.

Az igazi meglepetés mégis az istentisztelet után ért minket. Bechtel Helmut Herman és Fauszt András tanár urakkal és egy osztálytársammal szoba elegyedtünk a lelkész úrral a templom kiürülte után, s több mint egy órát beszélgettünk. Csak beszéltünk és beszéltünk, mindenről, ami fontos. Beigazolódtak sok sejtésünk és megérzésünk az ottani hétköznapi élet mibenlétéről. Megdöbbenve hallgattuk a lelkész urat az iskoláról, a fizetésekről, az ország működéséről, a háborúról és a társadalmi helyzetről. A kép, amely kör-

vonalazódni látszott, kaotikusabb, torzabb volt annál, mint amit el tudtunk volna képzelni. A lelkész úr szavai ennek ellenére mégsem a kiábrándultságról, hanem a reménységről tettek bizonyosságot.

Gondolatainkba mélyedve hagytuk el végül a templomot, hogy aztán következő napon osztálytársainkhoz csatlakozva, utolsó programként az iskolának helyet adó Nagybereget ismerjük meg. Püspöki Attila polgármester úr lelkesen kalauzolt körbe bennünket a településen: felmáshattunk a református templom harangtoronyába, megtekintettük a polgármesteri hivatalt, ellátogattunk a helyi állami középiskolába és a tájházba. A hazaúton többnyire csendben, el-elbóbiskolva dolgozta fel ki-ki maga módján a megszerzett élményeket, Kárpátalja mindannyiunkra nagy hatást gyakorolt.

Hihetetlen, sokszor elképesztő és döbbenetes pillanatokkal teli utazásban volt részünk ez alatt az egy hét alatt. Aki figyelt, és nyitott volt a kis finomságokra, észrevehette, megláthatta ennek a különös, sok szempontból ellentmondásos világnak a szépségeit is, melyet Kárpátalján őriznek még az ott élő magyar honfitársaink. Adja Isten, hogy sokáig járhasunk még hozzájuk, sokáig érezhessük azt, hogy milyen megpróbáltatások közepette is magyarnak lenni, hinni a nemzeti összetartozásban. Ott van ugyanis bennük is, és bennünk is, ami összetart minket, hiszen egy nemzethez tartozunk.

Máté István

Magyarország egy cserediák szemével

Doris Krol

Doris Krolnak hívnak, 16 éves vagyok, és cserediáként jöttem Dél-Németországból. Itt a 10. B osztályba járok, biosz-kémia faktra.

Németországban elég kis családom van: egy nővérem, a szüleim, egy nagymamám és három nagybácsim. Itt pedig egy nagy családom van: két nővérem és egy húgom, szüleim, nagybácsim és nagy-nénim, nyolc unokatestvérem. Tulajdonképpen nem vagyunk rokonok a Lotz-családdal, de úgy mondom őket, mintha azok lennének.

Az elején úgy volt, hogy volt rá lehetőség, hogy mehessek külföldre, ha szeretnék. De még nem akartam annyira, nem érdekelt. De aztán beszélgettem más diákokkal, akik voltak az előző évben. És arra gondoltam, hogy talán érdemes lenne, és biztos sokat tanulnék. Szerettem volna egy új nyelvet tanulni, nem olyat, amit az iskolában is lehet. Mivel már három nyugati nyelvet tanultam (angol, francia és spanyol), keletre szerettem volna menni. Emlékeztem, amikor kicsi voltam, láttam egy filmet Magyarországról és a magyarokról. Az emberek olyan kedvesek voltak és nyitottak, és imádták az életet. Végül kíváncsi lettem,

hogy milyenek vagytok. És még mindig olyanok vagytok, mert soha nem érzem magam egyedül, mert mindig van valaki, akivel tudok beszélgetni.

Külföldön lenni és egy új nyelvet tanulni, ez nem mindig olyan egyszerű.

Voltak dolgok, amiket nem értettem, például a nyelvtanban. Nem tudtam, hogyan kell írni a szavakat, mert nem hallottam a különbséget, például az *a* és az *o* között, a *b* és a *p* között, és a *g* és a *k* között sem. Most viszont ez már nem nagy probléma. Most azt nem tudom,

hogy mikor milyen vonzatot kell használni az igékhez. Úgy kell mondani, hogy: várom *őt*, kaptam egy ajándékot *tőled*. Mert nem úgy tanultam a szavakat, hogy: *várni valakit/valamit*, de úgy használom, ahogy jól hangzik, legalábbis szerintem. Csak úgy nem mindig stimmel. De nemcsak a nyelvtannal van baj, hanem a nyelvhasználattal is volt. Nem tudtam beszélni, nem tudtam kérdezni, nem tudtam segítséget kérni. Tehát nem tudtam egyedül elmenni sehova. És ez azért volt rossz, mert Németországban gyakran egyedül intéztem a dolgaimat. Nem volt szokásom segítséget kérni vagy hogy mindig valakivel együtt menjek valahova és én semmit se csináljak.

Doris iskolája a dél-németországi Bad Wurzachban

Ami az iskolarendszert illeti, csak az én iskolámról tudok beszélni, mert lehet, hogy Németországban más-hol más szabályok vannak.

Más az órarendünk: Németországban van délutáni óra is, kétszer egy héten, nyolcadik osztálytól kezdve. Addig csak egyszer. A másik nagy különbség a harmadik és a negyedik óra: ez a kettő mindig dupla óra, szünet nélkül. A kilencedik és a tizedik óra is mindig dupla, de van egy kis szünet. Tizenegyedik és tizenkettedik osztályban már csak dupla órák vannak. És már azelőtt a tanárok úgy próbálják megtervezni az órarendet, hogy legyen sok dupla óra.

A nyelvtan és az irodalom egy tantárgy, ez a német-óra, de nem sok a tananyag. Legalábbis az én osztályomban, mert a némettanárom nemcsak németet tanít, hanem mindenféléről beszél, mert azt hiszi, hogy kell.

Nálunk a 6. osztályban választani lehet latin és francia között. Ha a latint választja valaki, akkor 8. osztályban ismét választhat a francia és egy komplex természettudományi tantárgy között. Ha az ember abbahagyja a latint, akkor egy másik, közösségismeret nevű tantárgyat kell tanulni. Én latinul és franciául tanultam.

Nincs infóóra, de van például szociális tantárgy, ebből tanulunk a kormányról és a politikáról. És nálunk van még a hittanóra. Ez az én iskolámban kötelező, mert én egy katolikus iskolába járok.

Különbségek az iskola-rendszerben

- Általános iskolába 4 évig járunk, gimnáziumba pedig 8 évig.
- Nálunk három iskolatípus létezik: a gimnázium – 8 éves, a középiskola – 6 éves. Van a Werkrealschule, a „gyengék iskolája”, olyanok járnak oda, akik nem hülyék, csak nagyon lassan tanulnak, és sok idő kell nekik, hogy megértsék, miről szól a tananyag, és hogy kell csinálni a dolgokat. Van még egy „negyedik” iskolatípus, úgy hívják, hogy szakiskola, de mi nem mondjuk, hogy ez egy teljes iskola, mert csak 10. osztálytól lehet oda járni.
- A mobil tilos.
- Naptár a dolgozatok időpontjával: A tanév elején kapunk egy naptárat, és ezen a naptáron leírják a tanárok, hogy mikor írjuk a nagydolgozatokat. A kisdolgozatok nincsenek rajta.
- Szünetek: A nyári szünet rövidebb, de a téli hosszabb, és kétszer van tavaszi szünet, mind a kettő két hétig tart.

- Nincsenek fakultációk 11. osztályig: Mindenki ugyanazt tanulja, amit az évfolyamtársa. Az osztályok között nincs különbség a tananyagban.
- A 10. osztályban lehet megmondani, hogy mit nem szeretnénk a továbbiakban tanulni. Vannak kötelező tantárgyak: német, matek és egy idegen nyelv, hittan, tesi és földrajz. A németet, matekot és az idegen nyelvet kötelező tanulni, ezekből 4 óra van egy héten. A többi tantárgyat is kell tanulni, de azokból csak 2 óra van. A töri és a szociális tantárgy között, az ének és a rajz között, a biosz/kémia és a fizika között választhatunk.
- Nem kell felvételi vizsgát tenni, ha gimnáziumba szeretnél járni.
- Csak az általános iskolával megyünk fogorvoshoz, de inkább az orvos jön hozzánk. Ilyenkor egész nap nincs tanítás.
- A jegyek fordítva vannak, ez azt jelenti, hogy az 1-es a legjobb, de nálunk hat jegy van, szóval a 6-os a legrosszabb.
- Kevesebbet járunk versenyekre, mert ez nem fontos az egyetemi felvételihez.
- Nem szoktunk nyelvvizsgázni, az egyik ok, hogy az egyetemhez ez sem számít, a másik ok: az valahogy természetes, hogy jól tudjunk idegen nyelveket.
- A szülőknek alá kell írni minden tesztet, dolgozatot, mert nincs ellenőrzőkönyv. De van osztálynapló, és ebbe beleírják a tanárok, hogy mit csináltunk, mi a házi feladat, ki hiányzik.
- Nem értékeljük magunkat, hogy hogyan viselkedünk, nem mi mondjuk meg a jegyeket, hanem a tanáraink beszélnek meg egymással, hogy milyenek voltunk az órán: csináltunk-e házi feladatot, sokat beszélgettünk-e óra közben, aktívak vagyunk-e az órán, csúnyán beszélünk-e, csinálunk-e szorgalmi feladatot.
- Nálunk nincs iskolarádió, és nincsenek rádióműsorok sem.
- Kevesebb előadás van, csak az utolsó tanítási napon van, mert ha lenne, akkor nem tanulnánk.

Különbségek általában

- Vasárnap a boltok mindig zárva vannak.
- A fiúk/férfiak nem olyan udvariasak, pl. nem várnak téged az ajtó előtt, hogy előreengedjenek, vagy ha szeretnél leülni, akkor nem adják át a helyet vagy nem hoznának széket.
- Evőeszközök: Németországban a villa és a kanál a bal oldalon van, a kés a jobb oldalon.
- Több ember hisz Istenben.
- Nem zuhanyzunk mindennap, kb. háromszor egy héten.
- Nem szoktunk foglalkozni Hitlerrel, csak törtéórán.
- A házaknál nincs kerítés, ha van, akkor csak dekorációnak.
- Nem szoktuk ünnepelni a névnapot.

Szleng

„Alles im Butter” szó szerint azt jelenti, hogy: minden a vajban van. De tulajdonképpen az a jelentése, hogy *minden rendben van*.

„Mir Wurst” szó szerint: nekem virsli. Ezt akkor mondjuk, ha azt szeretnénk kifejezni, hogy *nekem mindegy*.

„Kein Bock” azt jelenti szó szerint, hogy: nincs kecskebak, de az értelme, hogy *nincs kedvem* valamihez.

„Rutsch mir halt den Buckel runter”, ezt akkor mondom, ha mérges vagyok, és elegem van, és már nem érdekel, mit mond a másik. Szó szerint azt jelenti, hogy *csússz le a hátamon*.

„Einen Kater haben” azt jelenti, hogy van egy kandúr macskám, de ezt akkor mondanám, ha túl sokat ittam, és a második napon fáj a fejem (*másnapos vagyok*).

„Kleines/Großes Geschäft” szó szerint azt jelenti, hogy kis/nagy bolt, de akkor használjuk, ha *pisilni* kell vagy *nagydolgot végezni*.

Außer Kontrolle

2018. május 14-én a Szekszárdi Német Színházban jártunk valamennyien az iskolából, ahol az „Außer Kontrolle” (A miniszter félrelép) című előadást tekintettük meg.

Egy igazán színvonalas előadást láttunk, hiszen az előző évekhez képest jelenleg több német anyanyelvű színész alakít egy-egy szerepet. Ebben a színdarabban a nyolc színészből mindössze három volt magyar nemzetiségű (Boglári Tamás, Horgász Dezső, Sipos Eszter), a többi színész közül páran már évek óta itt játszanak (Paula

Donner, Andrzej Jaslikowski, Melissa Hermann), illetve néhányan még csak rövid ideje csatlakoztak ehhez a társulathoz (Robert Martin, Anton Pohle).

A díszlet egészen hiteles volt, a színészek játéka pedig fergeteges.

A történet (Ray Cooney tollából) pedig talán ismerős azoknak, akik már látták az 1997-ben készült

magyar vígjátékfilmet Koltai Róbert és Kern András rendezésében. A darabot egyébként előszeretettel viszik színpadra, az ország számos nagyvárosában megrendezésre került. (És nem mellesleg az eredeti színdarab elnyerte a Laurence Olivierreől elnevezett legjobb vígjátéknak járó díjat Angliában, 1992-ben.)

De akik eddig nem ismerték, annak röviden vázolom a történetet:

Richard Willey, a kormány egyik sikeres, fiatal minisztere gáláns kalandra készül az ellenzéki frakció titkárnőjével egy ódon hotelben. Az este azonban nem kezdődik a legjobban, hiszen a szobába belépve azonnal találnak egy „hullát” az ablakban. Richard végül segítségül hívja parlamenti titkárát, George Pidgent, így már hárman próbálják megoldani ezt a rendkívüli helyzetet. Nincs könnyű dolguk, hiszen a szálloda igazgatója és főpincére mindig a legrosszabb pillanatban zavarja meg őket, míg Richard felesége, George édesanyjának ápolónője, valamint a fiatal szerető féltékeny férje csak tovább bonyolítja az amúgy is kínos szituációt. Ráadásul az éjszaka még mindig tartogat meglepetéseket!

Remélem felcsigáztam néhányatok érdeklődését, és kedvet kaptatok ahhoz, hogy elmenjeteek megnézni ezt a darabot, mert az igazi kikapcsolódás garantált!

Palkó Teréz

Kemény Zsófi – Rabok tovább

Kemény Zsófi, akit sokszor csak úgy definiálnak, hogy Kemény István lánya, 1994-ben született Budapesten. Az egyre inkább népszerű slam poetry műfaj kiemelkedő alakja, költő, író. Első regényét 19 évesen írta. Az *Én még sosem* egy könnyed hangulatú ifjúsági regény egy igen szórakoztató szerelmi háromszögről. Kulcsszerepet játszik a slam poetry, a tinidráma, valamint a szülőktől való elszakadás. Ezt követte a *Nyílt láng használata* című verseskötete. Megfejtendő érzelmek, rejtett családi kapcsolatok, örömteli pillanatok, szerelmi csalódások hada bújik meg költeményeiben. Újra és újra el kell olvasni, hogy igazán át lehessen érezni.

Így érkezünk el a tavaly júniusban megjelent *Rabok tovább* című első felnőtt-regényéhez. Kereséseim során nem is találtam kritikát, összegzést, ami be tudná sorolni valamely klasszikus regény kategóriájába. A történet egy 20 éves lány, Bora szemszögéből mutatja be a 2017-ben, Pesten kitörő forradalmat. Bora természetesen csak belesodródik az események középpontjába, de hamar rájön, hogy valami komoly és nagyszabású dolog indult el országszerte, olyan, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni. A forradalom eleinte elsőprő erejű, korhűen ábrázolva generációnk, hozzálátásunkat, módszereinket. Bora a 2017Forradalom nevű Facebook csoporton keresztül keveredik bele az egészbe, és ismerkedik meg a közismert rapperrel, Giovannival. Ebből a történetszálból

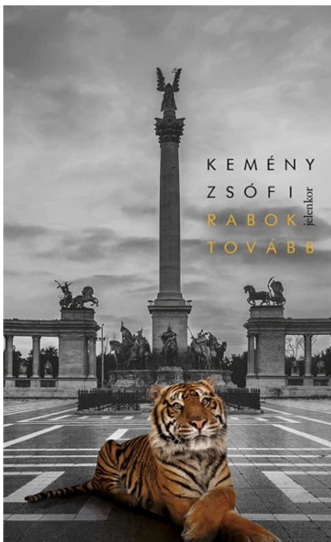
lehet következtetni egy kis romantikus vonalra is, de az író hamar helyben hagyja a leányálmok kergetőit. Ahogy haladunk a történettel, egyre inkább be kell látnunk, mi történik, ha olyan emberek kezébe kerül az irányítás, akik min-

denféle konkrét elképzelés vagy koncepció nélkül próbálnak változást elérni.

Zsófi egyedi szóhasználatával és stílusával higgadt megfogalmazásban taglózza le olvasóit. Szóképei és -kapcsolatai megállásra, újraolvasásra, gondolkodásra készítenek. Nem vesszük komolyan, de kiharcolja magának a figyelmet.

Mindenképpen ajánlom korosztályomnak, az Y és Z generáció tagjainak. Lendületes, szórakoztató, még inkább elgondolkodtató történet egy nem is olyan távoli eseményről.

Majsai-Németh Zsófia

Korsós Gergő Mondatelemzés

Nincs szöveg, se
szerkezet. Szó is alig.
Minden összevissza.
Csak erről álmodom.
Morfémák,
fonémák, lexémák,
hagyjatok engem élni!
Nem akarlak elemezni,
maradj magadnak te,
helyhatározó!
S te módosítószó,
most hozzád szólok!
Miért viselkedsz úgy,
mint egy kisgyerek,
vagy egy lakótelepi
kukkolós banya?
Jó a mondat, ahogy van,
ne módosítgass itten,
kápis?
Alany meg állítmány, ah,
örök szerelmeim!
Ők a mondatbéli
víz és kenyér.
(Bár bátorkodom meg-
jegyezni, hogy néhány
suhanc megpróbált

nélkülük élni.
Eldöntötték ők lazán,
hogy lejárátják az alanyt,
az ám!
El tudják képzelni...
Teljes kudarc. Sikertelenség.
Mai napig gyógyíthatatlan
alanyi kómába estek.)
Bűncselekményre készülök.
Lopni fogok! Írásjelet!
Elcsenem az emberiség
értelmező képességét.
Tegyük fel, van egy mondat:
„Anyá fáj a fejem (!?)”
Mi lehet a végén,
anya sose tudja meg
Lehet a gyereket miattam
örök migrén gyötri majd...
De nem érdekel
Jó ez így
Azóta bujdosom
De most szirénákat
hall botfülem
Bevégeztetett Megöltem
a mondatot
Jönnek már a mondatörök

